

Klestenitz Tibor

Nemzeti Közzolgálati Egyetem

Országos Széchényi Könyvtár Lipták Dorottya Sajtótörténeti Kutatócsoport

Az 1893-as szabadkai katolikus nagygyűlés sajtórepresentációja a helyi és az országos sajtóban

Az 1890-es évek első felében a magyar közélet egyik legfontosabb témáját az egyházpolitika jelentette: Wekerle Sándor szabadelvű kormánya elszánta magát az egyházpolitikai reformok, így a kötelező polgári házasság intézményének bevezetésére. Ennek megakadályozására a formálódóban lévő politikai katolicizmus képviselői minden követ megmozgattak. Céljaik érdekében felhasználták a liberális szabadságjogok nyújtotta lehetőségeket: petíciókat írtak, aláírásokat gyűjtöttek, demonstrációkat tartottak, valamint sajtótermékeket alapítottak. A Zichy Nándor gróf által vezetett politikai tábor 1893-ban kezdte el a vidéki katolikus nagygyűlések sorozatát: februárban Sopronban, áprilisban Komáromban rendeztek tömegdemonstrációt, a harmadik gyűlést pedig 1893 szeptemberében Szabadkán kívánták megtartani.

A szabadkai katolikus nagygyűlés sajtórepresentációja jól tükrözi a korabeli magyar közvélemény egyre élesebbé váló polarizálódását az egyházpolitikai kérdések kapcsán; az egyes orgánumok általános politikai irányvonala sok esetben meghatározta azt, hogy a nagygyűlés mely mozzanatairól adtak hírt és melyeket hallgattak el inkább. Az is jól érzékelhető, hogy a katolikus véleményformálók körében terjedőben volt a fővárosi sajtóval szembeni bizalmatlanság, az antizsurnalizmus jelensége. A megosztottság tehát létezett, ugyanakkor nem vált kizárólagossá, mindent felülíróvá.

Az előadás esettanulmányként azt vizsgálja, hogy a helyi és a fővárosi sajtó hogyan kezelt egy olyan regionális eseményt, amely a körülmények következtében országos politikai jelentőségre tett szert.